

7-8

TAKI JAK ŚWIAT



**Scenariusz warsztatów międzykulturowych
dla klas 7-8 szkół podstawowych**

Martyna Łukaszewska

Fundacja dla Wolności

Warszawa 2021

Scenariusz dla klas 7-8 Szkół Podstawowych zakłada zapoznanie się z kulturami mieszkańców krajów, które najczęściej migrują do Polski. Podczas spotkania uczniowie będą mieli okazję zastanowić się nad wpływem różnic kulturowych na nasze życie, a także poznają koncepcję kultury jako góry lodowej.

W drugiej części warsztatów uczniowie przeanalizują kwestię dostępu do dóbr i warunków życia w różnych miejscach na świecie. Na koniec uczniowie stworzą plakaty na temat komunikacji z osobami z innych kultur.

Informacja dla prowadzącego

Scenariusz warsztatów został zaplanowany na 4 godziny dydaktyczne (180 minut), rozkład poszczególnych ćwiczeń nie zawsze jest tożsamy z blokami 45 minutowymi. Autorka rekomenduje prowadzenie wszystkich ćwiczeń, można również wykorzystać jedynie poszczególne aktywności.

Cele ogólne:

- pokazanie różnorodności środowiska lokalnego,
- wzmacnianie kapitału społecznego młodzieży,
- przełamywanie stereotypów, kształtowanie postawy otwartości i wzajemnego szacunku,

Cele szczegółowe:

- zapoznanie się z krajami pochodzenia cudzoziemców w Polsce,
- nauka wykorzystywania swoich zasobów, oraz dzielenia się nimi,
- pokazanie różnorodności środowiska lokalnego Warszawy,
- umiejętność dostrzegania różnic i podobieństw między kulturami,
- nauka radzenia sobie w nietypowych sytuacjach,
- przeprowadzenie dyskusji w bezpiecznym i nie oceniającym otoczeniu,
- podjęcie przez uczniów refleksji na temat komunikacji z osobami z innych kultur.

Podstawa programowa

podstawa programowa

- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania
- kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi
- wykorzystanie informacji z różnych źródeł
- rozwiązywanie problemów
- praca w zespole i społeczna aktywność

Spis ćwiczeń

1. Dzień dobry!	str. 3
2. Kontrakt	str. 3
3. Skąd jesteśmy?	str. 4
4. Różnorodna Warszawa	str. 4
5. Scenki o różnicach międzykulturowych	str. 5
6. Na co mam wpływ?	str. 7
7. Loesje	str. 8
8. Podsumowanie	str. 9
Przypisy i materiały źródłowe:	str. 10

Załączniki:

załącznik nr1 (ćw. 1)	str. 13
załącznik nr2 (ćw. 4)	str. 14
załącznik nr3 (ćw. 4)	str. 15
załącznik nr4 (ćw. 5)	str. 16
załącznik nr5 (ćw. 6)	str. 17
załącznik nr6 (ćw. 6)	str. 18
załącznik nr7 (ćw. 7)	str. 19
załącznik nr8 (ćw. 8)	str. 20

1 Dzień Dobry!

15 min

materiały:

kartki z przywitaniem dla każdego ucznia

załącznik nr1: gotowe przywitania dla nauczyciela do pobrania i wycięcia

część I
ćw. 1

cele szczegółowe:

- przywitanie i przedstawienie się;
- wprowadzenie w tematykę warsztatów;
- poznanie powitań w różnych językach;

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący wita się z uczestnikami, krótko wprowadza uczniów w tematykę warsztatów. Każdy uczestnik spotkania losuje kartkę (załącznik nr 1), gdzie jest napisane powitanie w językach narodowości, które najczęściej migrują do Polski. Uczestnicy siedząc w kręgu mówią swoje imię oraz witają się w języku, który wylosowali, reszta klasy powtarza powitanie.

Zadaniem prowadzącego jest aby uczestnicy nie czuli się oceniani przez innych w przypadku złej wymowy powitania. Prowadzący prosi aby uczniowie wypowiadali się pojedynczo i nie komentowali wypowiedzi pozostałych osób z klasy.

podsumowanie:

Po rundzie powitań prowadzący podsumowuje ćwiczenie pytając uczniów:

- Czy znają te powitania?
- Czy wiedzą w jakich językach zostały wypowiedziane?
- Dlaczego akurat te języki zostały użyte w ćwiczeniu?
- Ile powitań znają w języku polskim?

Następnie zwraca uwagę na to, że dobre życzenie przy spotkaniu jest istotne w wielu miejscach na świecie, jest to łącząca potrzeba dla wszystkich krajów i kultur, aby dobrze się ze sobą czuć.

2 Kontrakt.

10 min

materiały:

flipchart, markery

część I
ćw. 2

cele szczegółowe: ustalenie zasad współpracy

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący pyta uczniów co by im pomogło, aby podczas warsztatu czuli się komfortowo i bezpiecznie, propozycje klasy zapisuje na flipcharcie. Pod koniec ćwiczenia wszyscy uczestnicy powinni wyrazić zgodę na zaproponowany kontrakt.

str. 3

PROPOZYCJA KONTRAKTU:

- aktywnie uczestniczymy w zajęciach;
- mogę powiedzieć "NIE", "STOP" jeśli coś mi nie odpowiada;
- kiedy jedna osoba mówi, reszta słucha (zaznaczamy chęć wypowiedzi później zgłaszając się);
- pomagamy sobie nawzajem;
- odpowiadamy na pytania, jesteśmy aktywni;
- uważamy na siebie nawzajem, np. uważamy na to co mówimy;
- dbamy o miłą atmosferę na lekcjach czyli jesteśmy dla siebie mili, uważni na innych;
- na przerwie odpoczywamy, robimy coś miłego;
- podczas ćwiczeń i w rozmowach trzymamy się tematu zajęć.

3 Skąd jesteśmy?

10 min

materiały: nic

część I
ćw. 3

cele szczegółowe:

- zapoznanie się z krajami pochodzenia cudzoziemców w Polsce,
- zapoznanie się z kierunkami emigracji Polaków

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący prosi uczniów, aby podzielili się na grupy według wylosowanego powitania. Następnie zadaniem wszystkich grup jest ustawić się od najliczniejszej grupy (czyli tam gdzie najwięcej osób mówiło dane przywitanie) do grupy, w której najmniej osób mówiło dane przywitanie.

Kiedy uczniowie ustawią się w odpowiedniej kolejności, prowadzący pyta uczniów, czy mają pomysł dlaczego liczba osób w grupach jest różna? Jeśli uczestnicy sami nie zwrócili na to uwagi, prowadzący mówi uczniom, że najwięcej osób powiedziało przywitanie w języku ukraińskim, ponieważ z Ukrainy obecnie migruje najwięcej osób do Polski. Im mniej osób w grupie, tym mniej osób z danego kraju mieszka w Polsce. Kolejne grupy prezentują swój język.

Prowadzący pyta uczniów: czy wiedzą do jakiego kraju najchętniej migrują Polacy?

4 Różnorodna Warszawa

30 min

materiały:

- załącznik nr 2 - flagi do wydrukowania na samoprzylepnym papierze
- załącznik nr 3 - materiały merytoryczne dla uczniów - opisy kultur .
- flipcharty
- markery
- naklejki z flagami

część I
ćw. 4

cele szczegółowe:

- poznanie kultur krajów, skąd przyjeżdża najwięcej cudzoziemców do Warszawy,
- pobudzenie ciekawości,

str. 4

- nauka wykorzystywania swoich zasobów, oraz dzielenia się nimi,
- praca z tekstem,
- pokazanie różnorodności kulturowej środowiska lokalnego Warszawy,
- praca zespołowa.

przebieg ćwiczenia:

Uczniowie stoją w kręgu, nauczyciel przykleja każdemu uczestnikowi na plecy flagę jednego z krajów, z którego przybywają cudzoziemcy do Warszawy. Uczniowie bez użycia słów łączą się w grupy. Prowadzący prosi, aby uczniowie usiedli w kręgu grupami i pyta uczniów czy wiedzą do jakich krajów należą te flagi.

Kiedy wszystkie grupy odgadną jakiego kraju mają flagę, prowadzący rozdaje kartki flipchart. Prosi, aby w grupach uczniowie zastanowili się i spisali w formie plakatu na flipcharcie wszystko co wiedzą o danym kraju: tradycyjne potrawy, religie, język, muzykę, zabytki, znane postaci, czy w Warszawie można znaleźć miejsca związane z kulturą tego kraju, wszystko co wiedzą na temat kultury danego kraju. Dla ułatwienia prowadzący rozdaje krótki materiał merytoryczny dla poszczególnych grup. Prowadzący powinien zaznaczyć, że w porządku jest, jeśli grupy nie wiedzą wszystkiego, od tego właśnie są warsztaty, aby można było poszerzyć swoją wiedzę.

Może się zdarzyć, że w trakcie ćwiczenia będzie przerwa, można uczniom podsunąć wtedy pomysł, aby wykorzystali ją do dowiedzenia się jak najwięcej o wylosowanym kraju.

podsumowanie:

Kiedy uczniowie skończą każda grupa prezentuje swoje plakaty. Po prezentacji każdego kraju prowadzący pyta:

- Co było dla nich najbardziej interesujące?
- Czy ktoś w klasie był w którymś z tych krajów?
- Czy ktoś jeszcze zna jakieś miejsca w Warszawie dotyczące danych krajów?
- Czy ktoś z klasy chciałby coś dodać/uzupełnić?

W ten sposób plakaty zostaną uzupełnione o wszystkie niezbędne informacje.

sugerowana przerwa

5 Scenki o różnicach międzykulturowych 45 min

materiały:
załącznik nr 4 - opis sytuacji dla grup
flipcharty, markery
flipchart z narysowaną górą lodową

część II
ćw. 5

cele szczegółowe:

- poznanie różnic między kulturami,
- praca zespołowa,
- nauka radzenia sobie w nietypowych sytuacjach,
- poznanie koncepcji góry lodowej.

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący dzieli uczniów na 3 grupy, każda grupa dostaje opis sytuacji, jakie mogą wystąpić podczas spotkania przedstawicieli dwóch różnych kultur (załącznik nr 4). Zadaniem każdej grupy jest odegranie przed resztą klasy 2 minutowej scenki prezentującej sytuację oraz jej rozwiązanie.

Opis sytuacji dla grup:

sytuacja 1.

Zaprosiłaś/eś swojego przyjaciela z Tanzanii do siebie, żeby wspólnie przygotować projekt na zajęcia. O umówionej godzinie czekasz, niestety kolega nie przychodzi. Zaczynasz sam robić projekt. Po dwóch godzinach przychodzi Twój kolega i pyta dlaczego zacząłeś bez niego?

wyjaśnienie:

Podejście do czasu i punktualność. Kultury między sobą różnią się podejściem do czasu. W części krajów punktualność jest bardzo ważna, wszystko zapisujemy w kalendarzach itp (np. Niemcy), natomiast w innych krajach (np. w Tanzanii) kwestia czasu nie jest taka ważna, poza głównymi miastami na przykład nie ma rozkładów jazdy autobusów, bo te odjeżdżają jak są pełne i to jest okej. ¹

sytuacja 2.

Przychodzisz do domu swojego kolegi z Japonii, na przywitanie jego rodziców podajesz rękę, lecz oni się kłaniają. Dlaczego tak się zachowali? Jak reagujesz?

wytłumaczenie:

Okazywanie emocji i dystans fizyczny. W jednych krajach ludzie mówią bezpośrednio i ekspresyjnie co myślą i czują (np. kraje arabskie czy Hiszpania), natomiast w innych krajach powściągliwość jest cechą pożądaną i nagradzaną przez społeczeństwo (tak jest m.in. w Finlandii czy Japonii). ²

sytuacja 3.

Przychodzisz do domu swojej koleżanki z Indii z okazji jej urodzin. Na przyjęciu oprócz Ciebie jest jej rodzina, czujesz się wyróżniony siadając do stołu, ale widzisz, że nie ma sztuczków. Widzisz, że reszta nakłada sobie jedzenie bez ich użycia. Jak reagujesz?

Po obejrzeniu wszystkich scenek prowadzący zaprasza uczniów do kręgu i pyta:

- Co było dla Was łatwe, a co było trudne podczas przygotowywania scenek?,
- Co Was zaskoczyło w przedstawionych sytuacjach?,
- Czy ktoś ma inny pomysł na poradzenie sobie z przedstawionymi sytuacjami?

podsumowanie:

Prowadzący podsumowuje, zwracając uwagę, że różnice międzykulturowe to różnice w wartościach kierujących zachowaniem ludzi, różnice w normach, do których się podporządkowujemy oraz w sposobach zachowania i komunikacji uznawanych przez daną grupę kulturową za odpowiednie. Zauważa, że podczas ćwiczenia "Wielokulturowa Warszawa" wymieniliśmy rzeczy, które są widoczne (język, kultura, zabytki itp.), natomiast w tym ćwiczeniu (scenki o różnicach międzykulturowych) zastanawialiśmy się, jak zachować się w przypadku różnic kulturowych, które nie są tak namacalne czy oczywiste (koncepcja czasu, język ciała, sposobów interakcji społecznych).

Następnie razem z klasą na wcześniej przygotowanym flipcharcie z narysowaną górą lodową prowadzący zapisuje pomysły uczniów: Jakie elementy danych

kultur widzimy, a jakich nie? (powyżej tafli wody elementy widoczne, poniżej tafli wody elementy niewidoczne) Ważne jest, aby prowadzący moderując dyskusję dbał, aby wszyscy chętni mogli się wypowiedzieć i w razie potrzeby nakierowywał dyskusję na wymiar różnic kulturowych. Prowadzący powinien zaznaczyć, że nie można oceniać tych różnic. W przypadku niestosownych wypowiedzi należy wytłumaczyć, że ważne jest, aby akceptować różnice między nami, bo to właśnie one sprawiają, że świat nie jest nudnym miejscem.

sugerowana przerwa

6 Na co mam wpływ?

25min

materiały:
załącznik nr 5: plansza do wydrukowania z figurami
załącznik nr 6: lista zadań do przeczytania
rekwizyty: flipchart, markery, kartki

cele szczegółowe:

- kształtowanie postawy empatycznej wobec osób z różnych kręgów kulturowych;
- umiejętność wypowiadania własnego zdania i aktywnego słuchania;
- tworzenie bezpiecznej przestrzeni do rozmowy;

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący rozdaje uczestnikom kartki, a następnie przedstawia plansze przedstawiające zbiór figur geometrycznych (załącznik nr 5). Uczestnicy wybierają sobie po 4 figury geometryczne i przerysowują je na swoje kartki. Następnie prowadzący wywołuje kolejno figury geometryczne i czyta przyporządkowane do nich zdanie. Uczestnicy z tymi znakami wpisują na kartkę tyle punktów ile ma dany znak.

Prowadzący prosi uczniów, aby policzyli swoje punkty i przedstawili je na głos reszcie uczestników. Następnie inicjuje dyskusję, zadając uczestnikom pytania:

- Jak czujecie się z liczbą, którą uzyskaliście?
- Czy wynik zależał od Was?
- Jak myślicie, z czego wynikają te różnice między liczbami? Czy mamy na nie wpływ?
- Czy podobne wydarzenia mogłyby mieć miejsce w Polsce? Co byśmy wtedy zrobili? Od czego mogłoby to zależeć?
- Co jest dla Was zaskakujące ?

Ważne jest, aby prowadzący moderując dyskusję dbał, aby wszyscy chętni mogli się wypowiedzieć.

podsumowanie:

W podsumowaniu dyskusji, warto podkreślić, że pomimo wielu różnic między ludźmi, różnych miejsc zamieszkania i warunków w których żyjemy, jest też bardzo dużo rzeczy które nas łączą (np. edukacja, sport), a różnice w dostępie do dóbr i różne warunki życia nie przekreślają tego, że każdy może być szczęśliwy.

sugerowana przerwa

materiały:

plakaty Loesje

flipcharty, markery, kredki

załącznik nr 7 - prezentacja nt Loesje oraz komunikacji międzykulturowej.

część IV

ćw.7

cele szczegółowe:

- zapoznanie z ideą Loesje
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,
- refleksja na temat komunikacji z osobami z innych kultur.
- rozwijanie kreatywności i twórczego myślenia

przebieg ćwiczenia:

Po przerwie uczniowie wchodzą do klasy, gdzie w kilku miejscach zostały rozwieszony plakaty Loesje (można także puścić uczniom prezentację - załącznik nr 7). Prowadzący pyta uczestników:

- Czy słyszeli kiedyś o Loesje?
- Czy widzieli w swojej okolicy lub innych częściach miasta plakaty, wlepki albo murale?
- Co przedstawiały hasła? czemu służą?

W razie potrzeby tłumaczy i jednocześnie pokazuje przykłady plakatów.

Następnie prowadzący wyświetla na ekranie definicję komunikacji międzykulturowej (załącznik nr 7) i pyta się uczniów, jak ją rozumieją?

Jak wyświetlone wcześniej slajdy nawiązują do tej definicji?

Następnie prowadzący pyta uczestników:

- Jakie slogany/hasła moglibyśmy wymyślić, żeby wszyscy w naszej szkole czuli się dobrze?
- Jakich porad mogliby udzielić osobom komunikującym się z osobami z różnych kultur?
- Na co powinniśmy zwracać szczególną uwagę? Czego unikać? O czym pamiętać?
- Jak moglibyśmy zadbać o osoby przyjeżdżające z innych krajów do Polski? Czego potrzebują?

(w celu przygotowania się do dyskusji polecamy zapoznać się z broszurą "Jak mówić niestereotypowo" - link w materiałach źródłowych)

Prowadzący wszystkie pomysły zapisuje na flipcharcie. Uczniowie dzielą się na zespoły 4/5 osobowe i zastanawiają się, jak ich pomysły można przekształcić w plakat. Zespoły na flipchartach tworzą plakaty pt. "Witaj w naszej szkole". Ważne, aby prowadzący podkreślił, że na plakatach mogą się znaleźć teksty/rysunki/grafiki, które nawiązują do różnych kultur, które sprawią, że każdemu uczniowi będzie przyjemnie uczęszczać do szkoły. Podczas tworzenia plakatów nauczyciel przysłuchuje się rozmowom, podchodzi do grup oferując pomoc w dodatkowych wyjaśnieniach i pilnuje, żeby na plakatach nie pojawiły się niestosowne treści.

Na koniec uczniowie siadają w kręgu i każda grupa prezentuje swój plakat. Nauczyciel zachęca uczniów, aby podczas przerwy rozwiesili plakaty na terenie szkoły.

materiały:
załącznik nr 8
kartki z zadaniami

część IV
ćw.8

cele szczegółowe:

- podsumowanie i ewaluacja warsztatów

przebieg ćwiczenia:

Prowadzący rozkłada na podłodze kartki z nazwami ćwiczeń. Następnie czyta różne zdania (załącznik nr 8):

- Podczas tego zadania miałam okazję wyrazić swoje zdanie.
- Podczas tego zadania dowiedziałam się dużo o innych kulturach.
- Podczas tego zadania dowiedziałam się jak może wyglądać życie w innych miejscach.
- Podczas tego ćwiczenia dowiedziałam się skąd jest najwięcej migrantów w Polsce.

Prowadzący prosi, aby uczniowie podchodzili do kartki z nazwą zadania, które według nich pomogło im w danej kwestii.

koniec

1) i 2) ćw. 5

Źródło: http://www.fundacja.kolping.pl/img/uploaded_editor/files/7_wiele_kultur.pdf

przypisy
i źródła

Podstawa programowa:

<https://podstawaprogramowa.pl/Szkola-podstawowa-IV-VIII>

Porady dla nauczycieli w przypadku trudnego zachowania uczniów:

http://ekonom.kolobrzeg.pl/images/dokumenty/por_dla_nau.pdf

https://profesor.pl/mat/pd4/pd4_z_rytwinski_040423.pdf

Materiały do ćw. 3 / str. 4: Skąd jesteśmy?

■ Cudzoziemcy w Polsce:

Ogółem 2 106 101 , Ukraina 1 351 418, Białoruś 105 404, Niemcy 77 073, Mołdawia 37 338, Rosja 37 030, Indie 33 107, Gruzja 27 917, Wietnam 27 386, Turcja 25 049, Chiny 23 838, pozostałe 360 541

■ Dane źródłowe nt cudzoziemców przebywających w Polsce na 31.12.2020 rok, GUS

(<https://stat.gov.pl/statystyki-eksperymentalne/kapital-ludzki/populacja-cudzoziemcow-w-polsce-w-czasie-covid-19,12,1.html>)

■ Dane źródłowe nt. miejsc migracji Polaków

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosci/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-czasowej-emigracji-z-polski-w-latach-2004-2018,2,12.html>

Materiały do ćw. 4 / str. 4: Różnorodna Warszawa.

■ Warszawa wielu kultur

<https://api.ngo.pl/media/get/126416/warszawa-wielu-kultur-polityka-kulturalna-1.pdf>

■ Ukraina

<http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/ukraina.html>

■ Turcja

<http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/turcja.html>

■ Czeczenia

<http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/czeczenia.html>

■ Indie

<http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/indie.html>

■ Gruzja

<http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/gruzja.html>

■ różnice kulturowe

https://mfiles.pl/pl/index.php/R%C3%B3%C5%BCnice_kulturowe#:~:text=R%C3%B3%C5%BCnice%20kulturowe%20wynikaj%C4%85%20z%20faktu,zatrudniaj%C4%85cych%20osoby%20z%20r%C3%B3%C5%BCnych%20kraj%C3%B3w.

■ wytłumaczenie sytuacji nr 1

http://www.fundacja.kolping.pl/img/uploaded_editor/files/7_wiele_kultur.pdf

■ wytłumaczenie sytuacji nr 2

(Źródło: http://www.fundacja.kolping.pl/img/uploaded_editor/files/7_wiele_kultur.pdf s.3),

■ więcej na temat mowy ciała w Japonii

[https://www.oyakata.com.pl/ksiega-mistrza-oyakata/kultura-japonska/mowa-ciala-w-japonii-gesty-znaczenie#:~:text=Japo%C5%84ska%20mowa%20cia%C5%82a%20%2D%20uk%C5%82on&text=Uk%C5%82on%20\(ojigi\)%20jest%20jednym%20z,panuj%C4%85c%C4%85%20w%20danej%20grupie%20hierarchi%C4%99.&text=Dodatkowo%20uk%C5%82on%20po%C5%B-Cegnalny%20powinien%20by%C4%87,jest%20k%C4%85t%20nachylenia%20naszego%20uk%C5%82onu.](https://www.oyakata.com.pl/ksiega-mistrza-oyakata/kultura-japonska/mowa-ciala-w-japonii-gesty-znaczenie#:~:text=Japo%C5%84ska%20mowa%20cia%C5%82a%20%2D%20uk%C5%82on&text=Uk%C5%82on%20(ojigi)%20jest%20jednym%20z,panuj%C4%85c%C4%85%20w%20danej%20grupie%20hierarchi%C4%99.&text=Dodatkowo%20uk%C5%82on%20po%C5%B-Cegnalny%20powinien%20by%C4%87,jest%20k%C4%85t%20nachylenia%20naszego%20uk%C5%82onu.)

■ wytłumaczenie sytuacji nr 3

<http://www.globtrotuar.pl/sztuka-jedzenia-r-koma.php>

■ Materiał dla nauczyciela: koncepcja kultury jako góry lodowej

http://www.fundacja.kolping.pl/img/uploaded_editor/files/7_wiele_kultur.pdf

■ różnice międzykulturowe

https://mfiles.pl/pl/index.php/R%C3%B3%C5%BCnice_kulturowe#:~:text=R%C3%B3%C5%BCnice%20kulturowe%20wynikaj%C4%85%20z%20faktu,zatrudniaj%C4%85cych%20osoby%20z%20r%C3%B3%C5%BCnych%20kraj%C3%B3w.

Materiały do ćw. 6 / str. 7: Na co mam wpływ?**■ różny dostęp do dóbr na świecie**

<https://www.un.org.pl/cel10>

■ sytuacja dzieci w różnych miejscach na świecie

Raport UNICEF - Równe szanse dla dzieci.pdf

Materiały do ćw. 7 / str. 8: Różnorodna Warszawa.**■ jak mówić niestereotypowo**

https://www.pah.org.pl/app/uploads/2018/02/2018_materiały_educacyjne_ULOTKA_jak-mowic-niestereotypowo.pdf

■ informacja nt. wykorzystywania plakatów

http://www.loesje.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=5

■ czym jest Loesje

http://www.loesje.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2

■ **komunikacja międzykulturowa**

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Komunikacja_mi%C4%99dzykulturowa#:~:text=intercultural%20communication\)%20%E2%80%93%20wszelkie%20oddzia%C5%82ywania%20mi%C4%99dzy,pomi%C4%99dzy%20nimi%20i%20wzajemne%20poznanie.&text=Komunikacja%20mi%C4%99dzykulturowa%20to%20tak%C5%BCe%20badanie,r%C3%B3w%C5%BCnych%20kr%C4%99g%C3%B3w%20kulturowych%20zachodzi%20interakcja](https://pl.wikipedia.org/wiki/Komunikacja_mi%C4%99dzykulturowa#:~:text=intercultural%20communication)%20%E2%80%93%20wszelkie%20oddzia%C5%82ywania%20mi%C4%99dzy,pomi%C4%99dzy%20nimi%20i%20wzajemne%20poznanie.&text=Komunikacja%20mi%C4%99dzykulturowa%20to%20tak%C5%BCe%20badanie,r%C3%B3w%C5%BCnych%20kr%C4%99g%C3%B3w%20kulturowych%20zachodzi%20interakcja)

■ **plakaty do pobrania:**

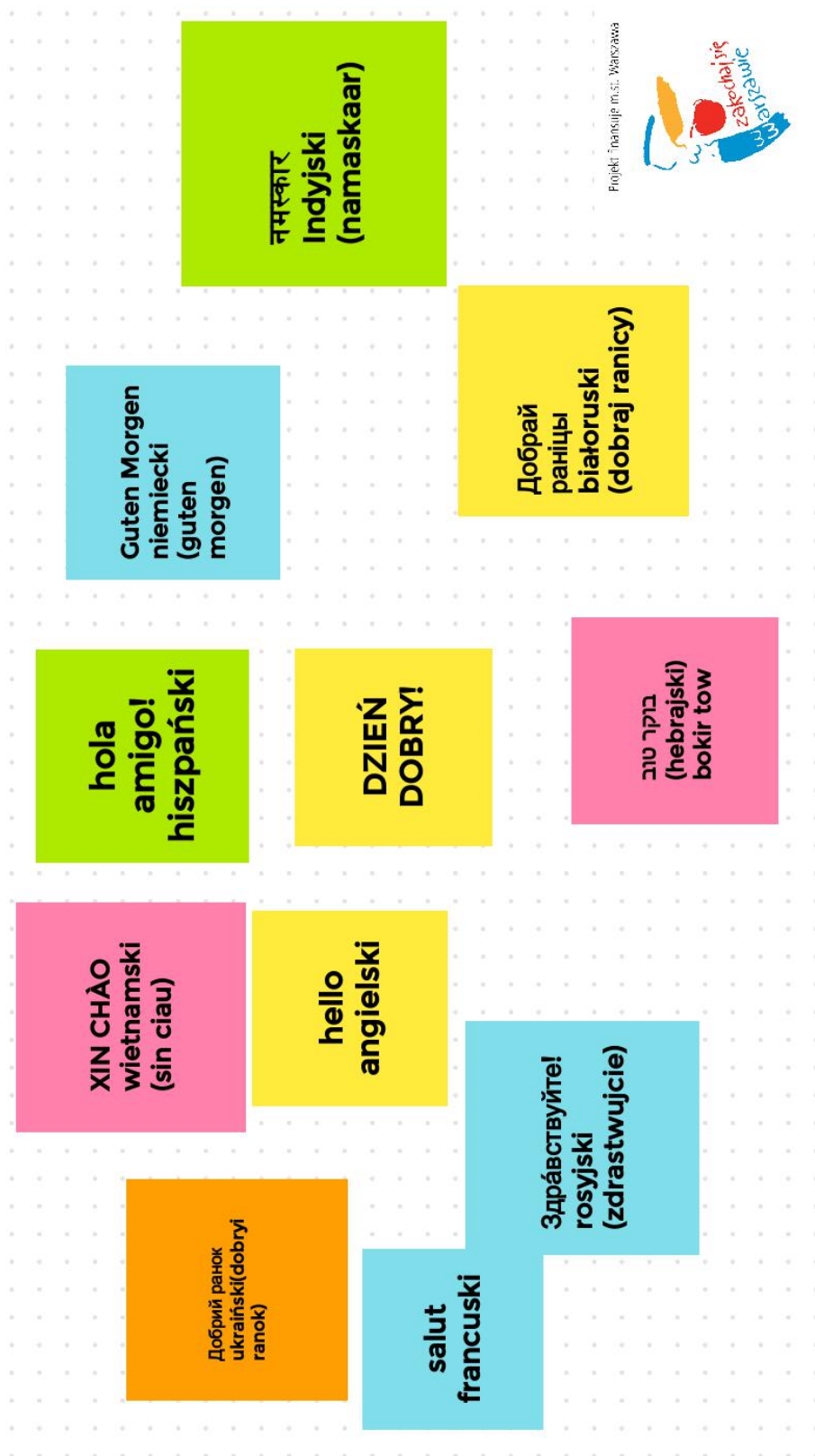
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl1103_1.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl2011_5.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl1807_21.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl1709_9.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl1508_2.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl0907_0.jpg
https://loesje.org/files/posters/big-PLpl0907_0.jpg

przywitania do ćw. 3

“Dzień dobry!”

gotowe przywitania dla nauczyciela/edukatora do pobrania i wycięcia

https://jamboard.google.com/d/1QWISngmlmJMMbpV8laisNcU7pn3_xYRkySRFj_Dnd8/edit?usp=sharing

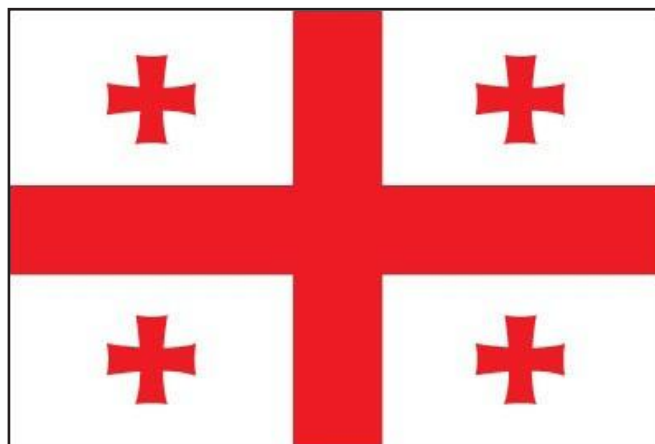


flagi do ćw. 4

“Różnorodna Warszawa”

flagi do wydrukowania na samoprzylepnym papierze: czeczenia, Gruzja, Indie, Ukraina, Turcja

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/references/flags-of-the-world/>



opisy kultur do ćw. 4

"Różnorodna Warszawa"

**UKRAINA**

stolica: Kijów
 język narodowy: ukraiński
 waluta: hrywna
 liczba ludności: 37 289 000
 powierzchnia: 603 700 km²
 tradycyjna potrawa: barszcz ukraiński
 dominująca religia: prawosławie

źródło: <http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/ukraina.html>,
<https://pl.wikipedia.org/wiki/Ukraina#Kultura>

**INDIE**

stolica: Nowe Delhi
 język narodowy: hindi oraz język angielski
 waluta: rupia indyjska
 liczba ludności: 2. miejsce na świecie 1 296 384 042
 powierzchnia: 3 287 590 km²,
 tradycyjna potrawa: aloo gobi
 dominująca religia: hinduizm

źródło: <http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/indie.html>,
<https://en.wikipedia.org/wiki/Indie>

**TURCJA**

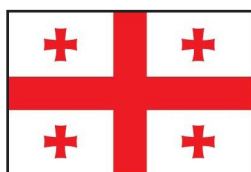
stolica: Ankara
 język narodowy: turecki
 waluta: lira turecka
 liczba ludności: 82 835 090
 powierzchnia: 783 562 km²
 tradycyjna potrawa: kebab
 dominująca religia: islam sunnicki

źródło: <http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/turcja.html>,
<https://pl.wikipedia.org/wiki/Turcja>

**CZECZENIA**

(autonomiczna republika)
 stolica: Grozny
 język narodowy: rosyjski, czeczeński
 waluta: rubel
 liczba ludności: 1 478 726
 powierzchnia: 16 165 km²
 tradycyjna potrawa: żiżik gałnysz
 dominująca religia: islam

źródło: <http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/czeczenia.html>,
<https://pl.wikipedia.org/wiki/Czeczenia>

**GRUZJA**

stolica: Tbilisi
 język narodowy: gruziński
 waluta: lari
 liczba ludności: 3 718 200
 powierzchnia: 69 700 km²
 tradycyjna potrawa: chaczapuri
 dominująca religia: prawosławie

źródło: <http://wikip.udsc.gov.pl/kraje-pochodzenia/gruzja.html>,
<https://pl.wikipedia.org/wiki/Gruzja>

opis sytuacji dla grup do ćw. 5

“Scenki o różnicach międzykulturowych”

opisy należy wyciąć i rozdać uczniom podzielonym na 3 grupy

Zaprosiłaś/eś swojego przyjaciela z Tanzanii do siebie, żeby wspólnie przygotować projekt na zajęcia. O umówionej godzinie czekasz, niestety kolega nie przychodzi. Zaczynasz sam robić projekt. Po dwóch godzinach przychodzi Twój kolega i pyta dlaczego zacząłeś bez niego?

Przygotujcie 2 minutową scenkę i zaproponujcie rozwiązanie sytuacji.

Przychodzisz do domu swojego kolegi z Japonii, na przywitanie jego rodziców podajesz rękę, lecz oni się kłaniają. Skąd ta różnica? Jak reagujesz?

Przygotujcie 2 minutową scenkę i zaproponujcie rozwiązanie sytuacji.

Przychodzisz do domu swojej koleżanki z Indii z okazji jej urodzin. Na przyjęciu oprócz Ciebie jest jej rodzina, czujesz się wyróżniony siadając do stołu, ale widzisz, że nie ma sztucców. Widzisz, że reszta nakłada sobie jedzenie bez ich użycia. Jak reagujesz?

Przygotujcie 2 minutową scenkę i zaproponujcie rozwiązanie sytuacji.

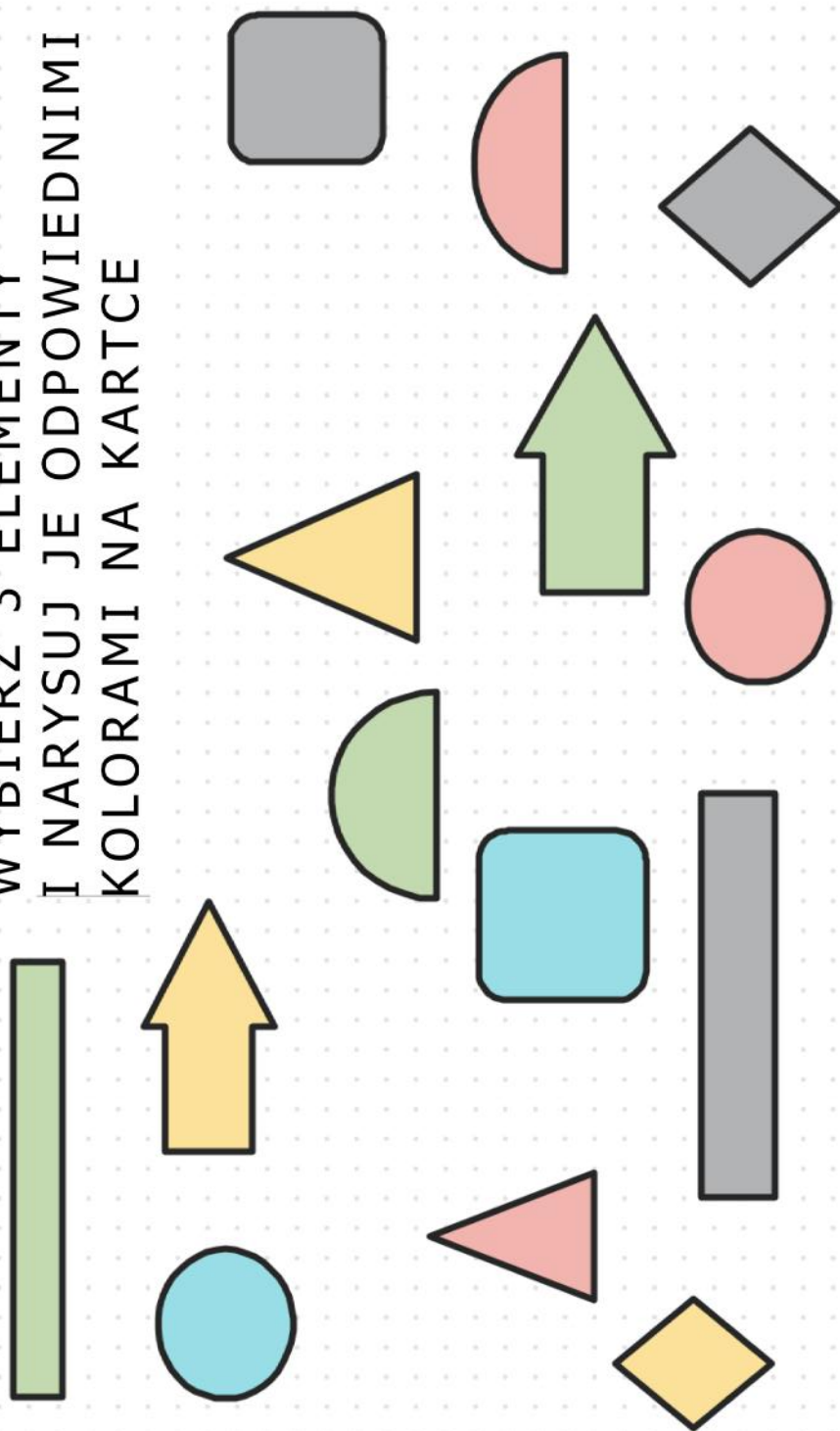
plansza z figurami do ćw. 6

“Na co mam wpływ?”

plansza z figurami do wydrukowania lub pobrania:

https://jamboard.google.com/d/1QWISngmlImJMMbpV8laisNcU7pn3_xYRkySRFj_Dnd8/edit?usp=sharing

WYBIERZ 3 ELEMENTY
I NARYSUJ JE ODPOWIEDNIMI
KOLORAMI NA KARTCE



Lista zdarzeń do ćw. 6

“Na co mam wpływ?”

niebieska poduszka (zaokrąglony kwadrat):

“w twoim mieście zamknięto szkołę” **-10 punktów**

zielony prostokąt

„huragan niszczy twoje miasto” **-20 punktów**

szary romb

“jeśli złamię, nogę mam dostęp do szpitala” **+20 punktów**

żółty trójkąt

“twoi rodzice mają dobrą, stałą pracę” **+10 punktów**

żółty romb

“susza nawiedziła twój kraj i nie ma wody ani jedzenia dla wszystkich” **-20 pkt**

niebieskie kółko

“w twojej okolicy trwają od dawna porachunki mafijne” **-15 punktów**

zielona strzałka

“w twoim mieście wybudowano nową szkołę z basenem” **+15 punktów**

różowy trójkąt

“w twoim kraju wybuchła wojna, nie działają szkoły ani szpitale” **-20 punktów**

szary prostokąt

“osoba z najbliższej rodziny zachorowała, a leczenie w twoim regionie jest niemożliwe” **-15 punktów**

różowe półkole

“w twoim mieście zbudowano nowe boisko piłkarskie” **+10 punktów**

żółta strzałka

“twoi rodzice stracili pracę” **-10 punktów**

zielone półkole

‘kraj w którym mieszkasz ma złoża ropy naftowej’ **+15 punktów**

różowe koło

“mam dostęp do internetu 4G” **+20 punktów**

szara poduszka

“moja rodzina ma własne mieszkanie bez kredytu” **+20 punktów**

prezentacja na temat Loesje do ćw. 7

“Loesje”

prezentacja Loesje:

<https://docs.google.com/presentation/d/1GApNNLm-FX2qZynLNfiAV7JIVdA3CQf56vBMCKOLtkk/edit?usp=sharing>



Podsumowanie warsztatów:

- podczas tego zadania miałam/em okazję wyrazić swoje zdanie;
- podczas tego zadania dowiedziałam/em się dużo o innych kulturach;
- podczas tego zadania dowiedziałam/em się o tym, jak może wyglądać życie w innych miejscach;
- podczas tego ćwiczenia dowiedziałam/em się skąd jest najwięcej migrantów w Polsce;
- podczas tego ćwiczenia dowiedziałam/em się, czy mam wpływ na to w jakim miejscu żyje;
- podczas tego ćwiczenia dowiedziałam/em się, skąd się biorą różnice międzykulturowe ;
- podczas tego ćwiczenia dowiedziałam/em się, gdzie w Warszawie można poznać inne kultury;
- podczas tego ćwiczenia miałam/em okazję zastanowić się, co zrobić, żeby wszystkim w naszej szkole było miło.



Fundacja dla Wolności to niezależna i niedochodowa organizacja pożytku publicznego zarejestrowana w Warszawie w 2004 r. Trzy lata później otrzymaliśmy status Organizacji Pożytku Publicznego (OPP).

W centrum naszych zainteresowań są cudzoziemcy i to do nich adresujemy najważniejsze działania. Uważamy, że stosunek do przyjezdnych jest miarą człowieczeństwa. Promujemy różnorodność kultur i światopoglądów. Działamy na rzecz integracji i poprawy sytuacji uchodźców, migrantów, kobiet i innych grup zagrożonych wykluczeniem.

Prowadzimy stałe projekty:

„Przystanek Świetlica”

Program edukacyjno-integracyjny dla dzieci uchodźców w Warszawie

Etnoliga:

Otwarty i darmowy turniej dla dorosłych (16+), którzy chcą grać w piłkę nożną w przyjaznej atmosferze, jednocześnie przeciwstawiając się rasizmowi, seksizmowi i homofobii.

www.etnoliga.org

Kluczowym warunkiem powodzenia naszych starań jest stosunek Polaków i Polek do cudzoziemców. Dlatego kładziemy duży nacisk na edukację międzykulturową. Włączamy Polaków we wspólne działania na rzecz migrantów, ale też uczymy lokalnych liderów, wychowawców i trenerów jak zmieniać swoje otoczenie, by sprzyjało tolerancji i integracji.

Fundacja dla Wolności

ul. Ordynacka 9

00-364 Warszawa

www.fundacjadlawolnosci.org

info@fundacjadlawolnosci.org

KRS: 0000224819

NIP: 1132531901

REGON: 140021410

Numer konta: 48 2130 0004 2001 0456 9679 0001